ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/583
- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޢަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް * ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible] / ސ. މީދޫ
* އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A002000 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible] / ސ. މީދޫ

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:

* ނަން: އަޙްސަން ނިޒާރު * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ނިޒާ / [illegible]
* އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A157531 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible] / ސ. މީދޫ

- ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 30 މުޙައްރަމް 1438 / 31 އޮކްޓޫބަރު 2016 * ނިމުނު ތާރީޚު: 01 ރަޖަބު 1441 / 25 ފެބުރުއަރީ 2020

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 1560/Cv-C/2015
- ނިންމި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ފައިސާދޫކުރުން
- ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 30-09-2015
- ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ތާރީޚު: 30-08-2016
- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޢުލޫމާތު:

އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޢަބްދުއްރަޙްމާން ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު
(ރިޔާސަތު)

- ### ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1560/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުމަށް އެދި، މ. ވިންޑްސްކްރީން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި މައްސަލަ ނައްދުލާ ފަރާތަކީ ހ. ފުވައްމުލައް / ނިޒާ އަޙްސަން ނިޒާރުއެވެ.

- ### ޤާނޫނީ ސުވާލުތައް:

1. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1560/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާގައި، މ. ވިންޑްސްކްރީން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އާއި ހ. ފުވައްމުލައް / ނިޒާ އަޙްސަން ނިޒާރު އާއި ދެމެދު 11 އޯގަސްޓް 2013 ވަނަ ދުވަހު ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ މިލްކުގައިވާ ހުޅުމާލެ ނަންބަރު (10788) B-222 ގޯޅި ވިއްކާލުމާއި، އަދި އިސްވެދެންނެވުނު ހުޅުމާލެ ނަންބަރު (10788) B-222 ގޯޅި ވިއްކާން އަގަކީ 1،300،000.00ރ. (އެއްމިލިއަން ތިންލައްކަ ރުފިޔާ) ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އަދި އިސްވެދެންނެވުނު މުޢާމަލާތް ފުރިހަމަ ކުރުމަށްޓަކައި އެޑްވާންސް ގޮތުން 950،000.00ރ (ނުވަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް ހަވާލުކޮށް، އިސްވެދެންނެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ވިއްކުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ހުޅުމާލެ ނަންބަރު (10788) B-222 ގޯޅި ވިއްކަން އިންކާރު ކުރުމާއި، އަދި މުޢާމަލާތުގެ ދޭތެރޭގައި އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އާއި ހަވާލުކޮށްފައިވާ 950،000.00ރ (ނުވަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) ދައްކާނެކަމަށް ބުނެ [illegible] ނުލިބި އިސްވެ [illegible] އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކުރުން އަޙްސަން ނިޒާރުގެ [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމާއި [illegible] [illegible] ކޮށްދިނުމަށް، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްސަން ނިޒާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އާއި މ. ވިންޑްސްކްރީން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް ގ. [illegible] / [illegible] އަޙްސަން ނިޒާރު ދަޢުވާކުރުން [illegible] [illegible]،

މިމައްސަލައިގައި ހުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ، "[illegible]، އިސްތިއުނާފްގެ [illegible] ނުކުތާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މ. ވިންޑްސްކްރީން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އާއި [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު (10788) B-222 ގޯތި [illegible] ގ. [illegible] / [illegible] އަޙްސަން ނިޒާރު އާއި މ. ވިންޑްސްކްރީން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އާއި ދެމެދު 11 އޮގަސްޓު 2013 ވަނަ އަހަރު [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] އެއްބަސްވުން ގޯތި ވިއްކުމުގެ [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ދެމެދު 11 އޮގަސްޓު 2013 ވަނަ އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަޙްސަން ނިޒާރުގެ ފަރާތުން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން [illegible] 300،000.00ރ. (ތިންލައްކަ ރުފިޔާ) އާއި [illegible] ނަންބަރު 01-R P81241A-01 "[illegible] 3" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] 650،000.00ރ. (ހަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) އާއި އެކު ޖުމްލަ 950،000.00ރ. (ނުވަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމަށް [illegible] އަޙްސަން ނިޒާރުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ގ. [illegible] / [illegible] އަޙްސަން ނިޒާރަށް [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ގ. [illegible] / [illegible] އަޙްސަން ނިޒާރަށް [illegible] [illegible] 30 އޮގަސްޓު 2016 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ބަދަލުގައި ސިވިލްކޯޓަށް ފައިސާ ދައްކަމުން ގޮސް މިއާދީ 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ފައިސާ ޖުމްލަ 950،000.00ރ (ނުވަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) ދައްކައި ދަރަނި ހަވާލުކުރުމަށް މ. ވިންޑްސްކްރީން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A002000) އަށް އަންގައި ދައްކާފައިވާ އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ދައިނު ބާކީހުރުމުގައި ދުވަހު ޙުކުމްކޮށްދިނުމޭ" މިފަދައިންނެވެ.

2. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1560/Cv-C/2015 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވަނީ ޝަރީޢަތް އަދި ފަރާތްތަކުގެ ޞުލްޙަވުމަކާ ހިމެނޭ ކަމަށްނަމަވެސް، މ. ވިންޑްސްކްރީން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފައިސާ 03 (ތިނެއް) ނަގުދު ހުރަހަގައި އިންސްޓޯލްމެންޓް ކޮށްގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ؛ އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތައި، ނިޔާޖް 3 ގެ ނަމުގައި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ތަސްޖީލުކުރެވިފައިވާ ސްޕީޑް ބޯޓާއި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން ބަލަދުކުރި ނަމަވެސް، އެގްރީމެންޓް ޝީޓް ހަމަ މަރާމާތުކުރުމަށްފަހު އިންޖީނު ހަރަކާތްކުރުވިފައިވާތީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ޖެހިފައި އެގްރީމެންޓާގެ ކަރު މަރާމާތުކުރުމަށް ކުރަމުން 600,00.00ރ (ހަލައްކަ) ރުފިޔާ އާއި އަދި އެގްރީމެންޓާ އިންޖީނު ގެނެވުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޖެހިފައި 375,00.00ރ (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާ އާއި އެކު ޖުމްލަ 975,000.00ރ (ނުވަލައްކަ ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާ އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުގެ ޒިންމާ ގެނުވަން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން މަރުމާތުކޮށްފައިވަނީކަން، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ނުދީ އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން ވަކިން އެހެން ފަރާތަކަށް އެގްރީމެންޓް ވިއްކާ އެފައިސާވެސް ވަނީ އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތުން ބޭނުންކޮށްފައިކަމަށް ބަޔާންކުރަމުންދާތީ، އެކަމަށް ކުރުމުގެ ނުކުތާ މަޢުލޫމާތު ނިސްބަތްވަނީ ސޭލްސް އެގްރީމެންޓުގެ 16 ވަނަ މާއްދާ އާއި 23 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ހައްޤެއް ނުގެއްލޭކަމަށް، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހުކުމްކުރުމުގައިވާ އަސާސީ ސަބަބު / ޤާނޫނީ 01-12ގެ ހުކުމަކުން ސާބިތުވެފައި ވާއިރުވެސް އެކަމަށް ދިފާޢުގެ ފުރުޞަތުދީފައިނުވުމަކީ މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތާއި، ބަޔާންކުރި ވާނޫން އެފަރާތުން ވިއްކާފައިވާކަމަށް ޝަރީޢަތުން ސާބިތު ކުރުމުގެ ހުއްދަ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުން ހުށަހަޅާފައި ނުވަތަ އެކަމާބެހޭ ދިރާސާކުރެއްވި ވަކިގޮތެއް ނިންމާފައި ނުވަތަ ވަކިފަރާތަކަށް ބަލައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހުއްޖަތް ދޭނީއަކަށް ބަލައިގަނެވޭނެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) އާއި ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

3. މިމައްސަލާ ބެލުމުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކާއި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1560/Cv-C/2015 ފައިލް ނިމިފައިވާ ގޮތް ޝަރީޢަތުގެ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، މ. ވިންޑްސްޓާރ އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބެލިއިރު، މިމައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ވަކިބަހުން އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިއްޖެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، މި މައްސަލައިގައި ބެލުމުން ޝަރީޢަތުގެ ވަކާލާތުކުރާ ފަރާތާއި މައްސަލައިގައި ބެލުމުން ހުކުމްކުރުމުގެ ނިންމުމުގެ އަދިގައި މައްސަލައިގައި ކަން ދިރާސާކުރެވިފައިވާ ގޮތުން އިރު، މި މައްސަލައިގެ އަސްލު ބިނާވެފައިވަނީ 11 އޮގަސްޓް 2013 ގައި މ. ވިންޑްސްޓާރ އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އާއި ޖ. ފެހިމާގެ / ނަޖީބު އަހުމަދު ދެމެދު ވެވުނު އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ މިލްކުގައިވާ ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު (10788) B-222 ގޮތް ވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުޠުން ކަމުގައި،

އިޝާރާތް ކުރެވުނު އެއްބަސްވުމަށް ބަޔާނުން، މި އެއްބަސްވުމަކީ އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ މިލްކުގައިވާ ހުޅުމާލެ ނަންބަރު (10788) B-222 ގޯތި އަޙްސަން ނިޔާޒަށް 1,300,000.00ރ (އެއްމިލިއަން ތިން ލައްކަ ރުފިޔާ) އަށް ވިއްކުމަށް ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 2.1 ވަނަ މާއްދާގައި އެޑްވާންސް ބާކީގެ ގޮތުގައި 100,000.00ރ (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އަދި އޭގެ ފަހުން 200,000.00ރ (ދެލައްކަ ރުފިޔާ) ބަޔާންކުރުން، މި ފައިސާގެ އިތުރުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ފައިސާގެ މުޤާބިލްގެ ގޮތުގައި 650,000.00ރ (ހަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ)ގެ ޗެކެއް އަޙްސަން ނިޔާޒުގެ ފަރާތުން އަބްދުއްރަޝީދަށް ދީފައިވާކަން ދެފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާކަން ދެފަރާތުގެ ބަޔާން އެނގެންއޮންނަކަމާއި، ނަމަވެސް އެއްބަސްވުމާއި އެއްގޮތަށް އަޙްސަން ނިޔާޒާއި ގޯތި ބަދަލުކޮށްދިނުމާއި، ގޯތި ބަދަލުކޮށްދީފައިނުވާ އަޙްސަން ނިޔާޒުގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވުން ކަމާއި އެއްގޮތުން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އަޙްސަން ނިޔާޒަށް 950,000.00ރ (ނުވަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) ދޫކޮށްލާކަމަށް ބުން އަޙްސަން ނިޔާޒު ކުރާ ދަޢުވާއަށް އިންކާރު ކުރާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ކަމަކީ، އަޙްސަން ނިޔާޒުގެ ފަރާތުން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމަށް "ނިޔާޒް 3" ގޯތީގެ ބަދަލުކުރި އިރު، އެ ގޯތީގެ [illegible] [illegible] [illegible] ކުރަންޖެހި [illegible] ބަދަލުކޮށްފައިވާކަމާއި، ގޯތީގެ [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ އަތުން 975,000.00ރ (ނުވަލައްކަ ހަތްދިހަ ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ހަރަދުކުރަންޖެހިފައިވާކަމާއި، އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ގޯތީގެ [illegible] [illegible] ހަރަދުކޮށްފައިވާކަން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ހާޒިރުގައި އަޙްސަން ނިޔާޒު މި ގޯތީގެ [illegible] އަދިވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 16 އަދި 23 ވަނަ މާއްދާއާއި [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible]،

އާންމު އުސޫލެއްގެ ގޮތުގައި މަދަނީ މުޢާމަލާތްތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ (onus probandi) އަދި، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ގެ މައްސަލާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ކަމާއި، މި ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަކީ ހަމައެކަނި ދަޢުވާ ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތް ނޫންކަމާއި، އެއީ އިތުރުން ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތުން ދަޢުވާގެ ދިފާޢުގައި މަސްއޫލިއްޔަތު ކަނޑައަޅާފައިވާ "ދިފާޢު" ނުވަތަ ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތުން ދިފާޢީ ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ (counterclaim) ޤާނޫނީ ހާލަތުގައި އެފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމާއި، އެއްބަސްވުން ދަޢުވާއެއްގައި އެއް ދަޢުވާ މަސްއޫލިއްޔަތު ހައްޔަރު ކަނޑައަޅާފައިވާ "ދިފާޢު" (Plea) ޤާނޫނީ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ ފަރާތް އެ ދިފާޢު ކުރާ ފަރާތްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ގެ މައްސަލާގެ ސާބިތުވާ ނިމުން ގޮތުގެ ދިރާސާ ކުރަމުންދާ ނުކުތާތަކުގެ (ނ) ގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމާއި،

ބޭންކުން އުފާ މި މައްސަލައަށް ބައިވެރިވާ ފަރާތުގެ އެގްރީމެންޓް އިންޑިޕެންޑަންސްގެ ދަށުން ލޯނުގެ މައްޗަށް 975,000.00ރ (ނުވަލައްކަ ހަތްދިހަ ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ދަޢުވާކުރަން ދޫކޮށްފައިވާކަމާއި މި ލޯނު އަދާކުރުމަށް އިސްތިސްނާ ދަޢުވާ ދަށުގެ ބަޔާން ނަގައިދިން ޖާގަ ލޯނާއި ކަމާއި މި ދިފާޢު އަދި އެގްރީމެންޓް އިންޑިޕެންޑަންސްގެ ދަށުން ސަބަބުތަކުންޓީ ދިފާޢު ކުރީ އެކަމަށް ބަލައިދޭނެކަމާއި، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެގްރީމެންޓް އިންޑިޕެންޑަންސް "ނިޒާމް 3" ޝަރުޠު ހަވާލާދީ އެއީ އެ ޝަރުޠު މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭކަމަށް ބައިވެރި އެގްރީމެންޓް އިންޑިޕެންޑަންސްގެ ދަށުން ޝަރުޠު އެއް ހުރިހާ (Condition) އަދާކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ހަމަހަމަކަމާއި ކަނޑައަޅާފައިވާކަމާއި، ޝަރުޠުގެ ހުރިހާ ގޮތްތަކުން އެގްރީމެންޓް އިންޑިޕެންޑަންސްގެ ދަށުން ޝަރުޠާއި ކަމާއި ގުޅޭ ސަބަބަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް ބަލައިދެވޭކަމާއި، މިގޮތަށް އިތުރުން ޝަރުޠުގެ ބައެއް ދަށުން މަސައްކަތްތެރިޔާގެ 975,000.00ރ (ނުވަލައްކަ ހަތްދިހަ ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ދަޢުވާކުރަން ދޫކޮށްފައިވާކަމާއި ބަލައިދޭނެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ދަރަޖަ ބަދަލު ބަލަހައްޓާ ލިޔުމުން ފޮނުވަމުން ބައިނަލް ޤާނޫނު ކުރަމުންދާކަމާއި،

އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން މިފަދަ އެއްވެސް ކިތާބީ ހެއްކެއް އަދި ސަފަހީ ހެއްކެއްވެސް ހުށަހަޅާފައިނުވާކަން [illegible]،

ފިޤުހީ ޤާޢިދާތަކުގެ ތެރެއިން **الأصل بقاء ماكان على ماكان** "އަސްލަކީ އެއްޗެއް އޮތްގޮތަށް، އެ އެއްޗެއް ދެމިހުރުމެވެ" މި ޤާއިދާގެ މަފްހޫމަށް ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] ސާބިތުވެފައިވާ ކަމެއް އެ [illegible] [illegible] [illegible] ނެތް ހިނދަކު، އެ އޮތް ގޮތަށް ދެމިހުންނާނެކަމާއި، އަބްދުއްރަޝީދުއިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން "ނިޝާން 3" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Balance of probabilities) [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން "ނިޝާން 3" [illegible].

(ނ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] 12-01 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) [illegible]

ރިޢާޔަތްކުރުން ޙައްޤާއި ވާޖިބުތައް ބަޔާންކޮށްދޭ ނެތި ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) އާއި ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު،

މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން "ނިޔާޒް 3" ކޮމްޕެނީ ނިޔާޒު އަޙްމަދު ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ ކޮމްޕެނީއެއް ކަމާއި، 05 ނޮވެމްބަރު 2013 ގައި "ނިޔާޒް 3" ކޮމްޕެނީގެ [illegible] [illegible] [illegible] ނިޔާޒު އަޙްމަދުގެ ފަރާތުން މ. [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްއަށް ދީފައިވާ ކަން އެނގެންއޮންނަކަމާއި، 11 އޮގަސްޓް 2013 ގައި އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އާއި އަޙްސަން ނިޔާޒާއި ދެމެދު [illegible] ކޮށް އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތެއް [illegible] ހިނގައިވާ ކޮމްޕެނީ ނިޔާޒު އަޙްމަދުގެ "ނިޔާޒް 3" ކަން އަޙްސަން ނިޔާޒުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] އެނގެންއޮންނަކަމާއި،

އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމްއަށް "ނިޔާޒް 3" ކޮމްޕެނީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 18 ނޮވެމްބަރު 2013 ގައި މި ކޮމްޕެނީގެ [illegible] އަދި [illegible] ހ. [illegible] މުޙައްމަދު ރިޟްވާން އަށް ވިއްކާފައިވާކަން [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކުން އެނގެންއޮންނަކަމާއި، މި މުޢާމަލާތާއި ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ރިޟްވާން ގެ ފަރާތުން 527,500.00ރ (ފަސްލައްކަ ހަތާވީސް ހާސް ފަސް ސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމަށް [illegible] ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެންއޮންނަކަމާއި، ގ. [illegible] 12-01ގެ އަޙްމަދު ސަޢީދުގެ ހެކިބަހުން ބަޔާނުން، އަޙްމަދު ސަޢީދާއި އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމާއި ދެމެދު 340,000.00ރ (ތިންލައްކަ ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ) އަށް "ނިޔާޒް 3" ކޮމްޕެނީ ވިއްކުމުގެ އެއްބަސްވުމެއް ވެފައިވާކަމާއި، އެއްބަސްވުމާއި އެއްގޮތަށް ކޮމްޕެނީ ގަތުމުގެ [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމަށް ދީފައިވާ ކަން އަޙްމަދު ސަޢީދުގެ ހެކިބަހުން އެނގެންއޮންނަކަމާއި،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި،

"ދަރަނި މުޢާމަލާތެއް ސާބިތުކުރުމުގެ ތެރެއިން އެނގޭ ހަގީގަތް އެއް ވަސީލަތަކީ ލިޔުމީ މުސްތަނަދު (written instrument) ކަމަށާއި، ދިޔަވާ މުސްތަނަދުތަކުގެ ތެރެއިން މުޢާމަލާތުގެ ބައިވެރިންގެ މުދަލާއި އެ މުޢާމަލާތެއް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި އެކުލަވާލެވޭ "ދަލީލު" މުސްތަނަދަކީ ދަލީލުތަކުގެ ތެރެއިން ބާރުގަދަ އަދި އިތުބާރުހުރި ދަލީލުކަމުގައި ދެކެވެއެވެ. މުސްތަނަދަކީ ސާބިތުކުރުމުގައި މުހިއްމު ދަލީލެއް ކަމުގައިވާއިރު، ދަލީލުގެ ބާރު ބަލާނީ މުސްތަނަދުގައިވާ ހަގީގަތްތަކާއި ވާގިއާ (facts) ގުޅޭ ބައި އިތުރު ސާބިތުކުރުމުގެ މިންވަރަށް ބިނާކޮށް ކަމަށްވާއިރު ވާގިއާއެއް ދޭހަވާ ހެކިބަސް އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގޮތުން ބަލައިގެންނެވެ."

ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، "ނިޒާމް 3" ނޯޓު ވިޔަފާރީގެ އެގޮތުގެ ވިޔަފާރީ ދީފައިވާ އެގްރީމަންޓުން އިޤްރާރުވާ ކަން ހަމަހަމަކަމާއި ވިޔަފާރީގެ ސާބިތުކުރާ ދަލީލާއި، އެގްރީމަންޓުން އިޤްރާރުވާ ކަނޑައި މި ނޯޓު އަދާކުރެވި ނުވާތީ ވިޔަފާރިވާލުގެ އެގްރީމަންޓުން އިޤްރާރު ފަރާތުގެ ދަރަނި އަދާކުރުމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަށަވަރުވާތީ، ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަހަމަކަން ބަލައިލެވުނީ ޖުމްލަ އެގްރީމަންޓުގެ ދަރަނި ދައްކަން ހަވާލުވެފައިވާ ފަރާތް އެއީ ކޮންފަރާތެއްކަން އެނގެނީއެވެ.

ވީމާ، ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބަކަށް އެފަދައިން ހުކުމްކުރުން، މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1560/Cv-C/2015 މައްސަލައިގައި މ. ވިންޑްސްޓާރިން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އާއި ހ. ޒަވާރީމާގެ / ނިޔާ އަބްދުއްސަލާމް ނިޒާރު އާއި ދެމެދު 11 އޮގަސްޓް 2013 ވަނަ ދުވަހު ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގެދަށުން މ. ވިންޑްސްޓާރިން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަނިވެރިޔާއި، ހ. ޒަވާރީމާގެ / ނިޔާ އަބްދުއްސަލާމް ނިޒާރުގެ ފަރާތުން އަބްދުއްރަޝީދު އިބްރާހީމް ދިނުމަށް 950,000.00ރ (ނުވަލައްކަ ފަންސާސް ހާސް ރުފިޔާ) އަދި އަބްދުއްސަލާމް ނިޒާރުއަށް ފައިސާކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1560/Cv-C/2015 މައްސަލައިގައި ހުކުމްކޮށްފައިވާ ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ވަރު ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1560/Cv-C/2015 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.